

for i By og paa Land med Hensyn til mange Forretninger, og endnu mindre vide vi, om det sidste halvt om halvt Misværetsaar skulde følges af lignende. Men jeg siger: Hvis det sker, bliver det Ansvar for stort, som man paatager sig ved saaledes fra Borgerne at tage større Bælsb, end der er nødvendigt til Statshusholdningen. Denne besynderlige Tilbøielighed hos den nuværende Regjering og dens Forgængere til saaledes at op-hobe Penge i Statskassen til Unytte, uden at det er muligt at faae de Midler, som saaledes flyde altfor rigelig, stoppede — ja man lader jo endog denne Krigsskattold bestaa, som indbringer ca. 4 Mill. Kr. om Aaret, og som er paalagt under særegne Forhold, og som blev paalagt efter en kort Forhandling under ulykkelige Forhold for Landet — jeg siger, denne Tendents, som disse Regjeringer saaledes have havt til at ophobe, kan ikke forklares anderledes end i samme Retning, som det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (S. Kjær) forklarede det, nemlig at Regjeringen og dens Venner ere bange for en Formue- og Indkomstskat. Man siger nok saa frimodig, at Byrderne skulle bæres forholdsvis, men jeg spørger, hvor det kommer frem. Kommer det frem i vor kommunale Betsfatning? Kan der ikke være det Tilfælde, hvor en Mand, som eier indtil Halvdelen af et Sogn, kun kan berøres af sine Hartkornsskatter? Kommer det frem gennem de Byrder, som paa forskellige andre Maader paahvile Befolkningen, gennem Tiende og deslige? Nei, visse Medborgere ere blevne Tiendenydende ihedetfor Tiendenydende. Jeg gad nok vidst, hvorledes den Bestemmelse om at yde Præsterne Bæderlag for deres Tiensete, saaledes som det staar i Christian den Femtes Lov, hvorledes den Bestemmelse, som er en Slags Erstatning for Tienden, er opfyldt for de større Hartkornbrugeres Bædkommende, og hvad Del de igjennem denne Bestemmelse yde til de 1,000 Præsters Lønning; det vil vist blive meget lidt. Nu siger man, man har faaet Hartkornsliggjævelsen, men hvorledes? Vi have ikke faaet den ved at hæve tidligere bestaaende Uret, som de have gjort i mange andre Lande ved endelig en Gang at indføre Ret. Nei, de Bædkommende have for en væsentlig Del faaet fuld Betaling for den Ret, de opgave. Og komme vi nu til de indirekte Statter, saa kunde Enhver sige sig selv, at med Hensyn til dem er der aldeles intet Forhold, saa meget mere som man jo her i Landet har Mænd med de største Kapitaler, som efter vor nuværende Statte-lovgivning ikke ere forpligtede til at betale Noget-somhelst for den Bistand, som Samfundet yder dem til at værne om deres Kapitaler. Og gaar man videre, hvad det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds ikke gjorde, gaar man over til de ikke ubetydelige personlige Byrder — betydelige i Fred, men naturligtvis af en langt alvorligere Karakter under Krig — da træder Ulig-

heden og efter min Mening Uretfærdigheden klart frem omtrent paa alle Punkter. Men vende vi da om og spørge, hvorledes Rettighederne ere fordelte, da er den omvendte Maalestof i høi Grad bleven gjort gjældende. Spørgsmaalet dreier sig nu politisk taget om, naar vi se hen til Folkets Rettigheder, hvem der er stærkest, enten Ministeriet eller Folkethinget. Er Ministeriet stærkest i denne Kamp, saa er faktisk — om end ikke formelt — Resterne af Grundloven af 1849 borte. Men faktisk ere de saaledes tilfæde, at vi ikke have Lyngdepunktet hos hele Folket, saaledes som det er anvist ved den almindelige Valgret, men have det, som de Herrer have sat det, hos en lille Klasse privilegerede Vælgere. Seirer Folkethinget i Kampen, viser det sig, at Folkethinget er stærkere end Ministeriet, saa betyder det ikke Overgreb paa noget Punkt, men kun Svæbelsen af Folkets Ret til Indflydelse paa Lovgivningen og Styrelsen her i Landet. — Hvad skal der da nu udbrages af den nuværende Forhandling? Det vil jeg sige, thi det har sin politiske Interesse at lægge Mærke dertil, og jeg skal da tillige fremdrage, hvad der kan lægges i den nuværende Forhandling, og maaste tilføie et Par Bemærkninger om, hvorvidt en saadan Fortolkning er rigtig eller ikke. — De ærede Medlemmer ovre ved Bindeet, som man maatte antage vilde støtte Ministeriet, have ikke sagt et eneste Ord, og det opfatter jeg med en vis Interesse. Det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Sagb) og det ærede Medlem for Kjerterminde (N. Andersen) ere de to eneste Medlemmer, der ere traadte i Stranken for Ministeriet. Det ærede Medlem for Thisted fandt paa et Udtryk for Stillingen, som var ganske interessant, nemlig: Flertallet fik først Betydning, naar det blev valgt af Mindretallet. Det er betegnende for vor politiske Stilling, at, først naar Mindretallet anerkjendte Flertallet, fik Flertallet Betydning. Dette er en saa interessant Betegnelse af det besynderlige konstitutionelle Virvar, hvori vi nu befinde os, at jeg er det nævnte geniale Medlem taknemlig for, at han har fundet et saa prægtigt Udtryk for vor Tilstand. Det ærede Medlem for Kjerterminde (N. Andersen) og det ærede Medlem for Svendborg Amts 1ste Valgkreds (Lange) ere jo Naboer ovre paa Tjen; de kunne jo saaledes andetsteds forhandle videre om den Sag. Hvorom de nu have forhandlet her, og jeg nærer ikke Tvivl om, paa hvis Side Seiren vil være, Det ærede Medlem for Kjerterminde har vistnok idag vist sine Venner, at det ikke længere gaar an, at de sende ham ud paa politiske Reiser. Jeg tror, at han saa grundig vilde ødeligge den Rest, de endnu have tilbage af deres Sag, at hans Reise ikke vilde være Reisespengene værd.

Blandt de andre Udtalelser, som ere faldne, er der nogle fra mine ærede Kolleger for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) og for Aalborg Amts 5te Valgkreds (B. Holm), som jeg dog sn-